

KARTA PRACY. ZAKRES PODSTAWOWY

SPOŁECZEŃSTWO II RZECZPOSPOLITEJ

Zadanie 1.

Omów, jakie różnice były widoczne w poziomie życia chłopów z zachodniej i wschodniej części II RP.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Opisz, w jaki sposób żyli Poleszacy.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

Wymień cztery największe ośrodki miejskie II RP.

—

—

—

—

Zadanie 4.

Opisz inwestycje, jakie podejmowano w miastach w celu ich unowocześnienia.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5.

Zapoznaj się z treścią tekstu i wykonaj polecenia.

Sytuacja kobiet i życie rodzinne w II RP

O II Rzeczypospolitej z pewnością można powiedzieć, że kobietami stała: przedstawicielki płci pięknej stanowiły ponad 51% ogółu społeczeństwa. W 1921 roku było to 51,7%, 10 lat później minimalnie mniej – 51,4%. Pomiędzy 1921 a 1931 rokiem liczba kobiet w poszczególnych grupach wiekowych nie zmieniła się znacząco (widać jedynie niewielką tendencję wzrostową). Zauważalny jest natomiast wzrost liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym i starszej młodzieży męskiej. W 1921 roku w Polsce żyło około 7 mln mężczyzn pomiędzy 15 a 59 rokiem życia, a dekadę później już 9 mln. Na zmianę tę z pewnością wpłynął okres pokoju, a co za tym idzie brak ofiar na frontach wojennych, oraz zasilenie populacji męskiej przez wyż z początków polskiej niepodległości.

Jak wyglądała kwestia zawierania małżeństw? Według statystyk w 1919 roku w związek małżeński wstąpiło 336 tys. par. W kolejnych latach obserwujemy wyraźny spadek liczby ślubów. Od 1920 do 1925 roku przeciętnie rocznie rejestrowano około 280 tys. małżeństw, jeszcze mniej między 1931 a 1935 rokiem: średnio 270 tys. rocznie (po 1936 roku ponownie było to około 280 tys.). Jednocześnie w kolejnych latach widoczny jest wzrost liczby narodzin. W 1919 roku liczba żywych urodzin to 808 tys., ale już w 1925 roku – 1 mln 36 tys. Była to wartość najwyższa, bowiem w latach 1926–1930 średnio co roku rodziło się blisko 1 mln dzieci; później liczba ta zaczęła spadać, aby tuż przed II wojną światową zatrzymać się na poziomie 866 tys. urodzin rocznie. Jednocześnie szybko spadała liczba zgonów: jeszcze w 1919 roku odnotowano ich 712 tys., natomiast w latach 1936–1938 średnio rocznie było ich już tylko 481 tys. Największy przyrost naturalny obserwujemy zatem w połowie lat 20. XX wieku, kiedy liczne pokolenie 20-latków zaczęło zakładać rodziny, a jednocześnie brak konfliktów zbrojnych i większych epidemii wpłynął na zmniejszenie liczby zgonów. Nadal jednak ponad 1/4 zgonów dotyczyła noworodków – ten problem wiązał się m.in. z komplikacjami okołoporodowymi, chorobami zakaźnymi i niedożywieniem trapiącym biedniejsze rodziny. [...]

Płace w II Rzeczypospolitej

Głównymi żywicielami rodzin byli mężczyźni. Ich dochód stanowił na ogół od 80% do 85% budżetu domowego. Wynikało to zarówno z obowiązującego wówczas modelu życia rodzinnego – mężczyzna pracował, podczas gdy kobieta pozostawała w domu – jak i z tego, że pracujące kobiety zarabiały dużo gorzej od mężczyzn. W okresie międzywojennym wynagradzano je nawet 60% mniejszymi kwotami niż mężczyzn z takimi samymi kwalifikacjami.

S. Adamkiewicz, *Statystyka w II Rzeczypospolitej*,

[w:] <https://niepodlegla.gov.pl/o-niepodleglej/statystyka-w-ii-rzeczypospolitej/>

[data dostępu: 25.06.2022].

a) Zastanów się i wyjaśnij, z czego może wynikać wyższa liczba kobiet niż mężczyzn w społeczeństwie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Określ, jakie czynniki wpływały na wzrost dzietności i spadek zgonów w okresie dwudziestolecia międzywojennego.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c) Scharakteryzuj sytuację zawodową i zarobkową kobiet.

.....

.....

.....

.....

.....

